

شماره ترتیب چاپ ۲۰۰۸

جمهوری اسلامی ایران

دوره ششم - سال چهارم

شماره چاپ سابقه

مجلس شورای اسلامی

۱۳۸۲ - ۱۳۸۳

شماره دفتر ثبت ۷۱۶

تاریخ چاپ ۱۳۸۲/۶/۵

طرح فوریتی

طرح استفسار به تبصره (۵) الحاقی به ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه

یک فوریت این طرح در جلسه علنی مورخ ۱۳۸۲/۶/۴ به تصویب رسیده است

قضائی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

کشاورزی، آب و منابع طبیعی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با توجه به گذشت بیش از یک سال از تصویب قانون الحاق دو تبصره به ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقیبات، آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ و عدم اجرای این قانون توسط مسئولین و بلا تکلیف ماندن وضعیت کشاورزان و مالکین محلی و لطمه به وضعیت اقتصادی منطقه، طرح تفسیری ذیل با قید یک فوریت تقدیم می‌گردد.

رسول مهرپرور - محمد قمی - سید ابوالفضل رضوی - حسینی - ذوالقدر - رمضان وحیدی - حسین آفریده - قاسم عزیزی - اکرم منصوری منش - سهراب قشقائی - غلامحسین تکفلی - کریم غیاثی - سلیم مرعشی شمس‌الدین وهابی - عبدالله سهرابی - محمدرضا خباز - حسین لقمانیان - محمد پیران - سیدمسعود حسینی - حسین انصاری‌راد - محمد دادفر - احمد میدری - علیرضا محجوب - حسینی نسب - هاشمی (سیرجان) - جعفر افقهی - ابراهیم‌بای سلامی - علی ظفرزاده

**طرح استفسار به تبصره (۵) الحاقی به ماده واحده قانون
ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه**

موضوع استفسار:

ماده واحده - آیا منظور مقنن از تبصره (۵) الحاقی به ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ این بوده که ابتدائاً قانون باید در مورد اراضی و املاک موضوع تبصره (۵) اجرا شود و بعد در صورت اختلاف موضوع به دادگاه صالح ارجاع گردد؟

پاسخ:

بلی، منظور مقنن از تبصره (۵) الحاقی به ماده واحده فوق این بوده که ابتدائاً قانون باید در مورد اراضی و املاک موضوع تبصره اجرا شود و بعد در صورت بروز اختلاف موضوع به دادگاه ارجاع گردد.

قانون الحاق دو تبصره به ماده واحده قانون ابطال

اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۶۳/۱/۲۸ الحاق و (۶) به قانون ابطال اسناد

ماده واحده - دو تبصره ذیل به عنوان تبصره‌های (۵) و (۶) به قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۶۳/۱/۲۸ الحاق و شماره تبصره (۵) قانون مذکور به شماره (۷) تغییر می‌یابد:

تبصره ۵ - اراضی و املاکی که در تصرف و مالکیت کشاورزان و مالکین محلی بوده و در اثر اجرای سیاستهای غلط و یا زورمندانه سلاطین بدون مجوز شرعی از مالکیت آنان خارج شده ولی اراضی کماکان در تصرف مالکین مذکور می‌باشد و سپس من غیر حق در مالکیت موقوفات و آستان قدس رضوی درآمده و توسط مالکین هیچگونه سند وقفیت اعم از عادی و رسمی تنظیم نشده و یا هر دلیل معتبر شرعی و قانونی وجود نداشته باشد و همچنین املاکی که در تصرف اشخاص بوده و سند رسمی دارند ولی ادعای وقفیت نسبت به آنها شده است در صورتی که دلایل معتبری دال بر صحت وقف وجود نداشته باشد از شمول حکم ماده واحده خارج و هرگونه تصمیم و اقدامی که در مورد اراضی فوق‌الذکر انجام شده از درجه اعتبار ساقط و کان‌لم‌یکن می‌گردد و در صورت بروز اختلاف، در هر دو مورد دادگاه صالح رسیدگی خواهد نمود.

قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه

[م] ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه موقوفاتی که بدون مجوز شرعی به فروش رسیده یا به صورتی به ملکیت درآمده باشد به وقفیت خود برمی‌گردد و اسناد مالکیت صادر شده باطل و از درجه اعتبار ساقط است.

[م] تبصره ۱ - پس از ابطال سند مالکیت در مواردی که موقوفه قابل اجاره باشد و متصرف تقاضای اجاره کند با رعایت مصلحت وقف و حقوق مکتسبه متصرف قرارداد اجاره با متصرف تنظیم خواهد شد.

[م] تبصره ۲ - کلیه املاک مزروعی که در اجرای قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفات عام مصوب ۲ / ۲ / ۱۳۵۰ به زارعین صاحب نسق انتقال و بین آنان تقسیم شده با حفظ مصلحت وقف با متصرفین و زارعان صاحب نسق با رعایت حقوق اکتسابی آنان اجاره نامه تنظیم می‌شود. وجوهی که قبلاً از طرف دولت بابت املاک مزبور مطابق ماده واحده پرداخته شده بابت اهدایی دولت به موقوفه محسوب و از تاریخ تحویل زمین به متصرف اجرت المثل زمین توسط کارشناس رسمی یا خیره محلی تعیین و با محاسبه وجوه پرداختی قبلی متصرف نهاتر و کسر یا اضافه آن محاسبه خواهد گردید.

[م] تبصره ۳ - کسانی که زمین یا خانه موقوفه ای را بدون اطلاع از وقفیت از اشخاص حقیقی یا حقوقی خریداری نموده و به موجب این قانون اسناد مالکیت آن باطل می‌شود می‌توانند برای دریافت خسارت وارده به فروشنده رجوع نمایند. در صورتی که متصرف طبق تبصره ۱ این قانون تقاضای اجاره نماید سازمان اوقاف می‌تواند از تاریخ تصویب این قانون با متصرف تنظیم اجاره نماید.

[م] تبصره ۴ - در مواردی که جهت مورد نظر واقف تغییر یافته باشد بایستی به نظر واقف عمل شود.

[م] تبصره ۵ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده و تبصره های آن لغو و کان لم یکن می‌باشد. وزارت کشاورزی و سازمان اوقاف موظفند آیین نامه اجرایی این قانون را ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و پس از تصویب هیات دولت به اجرا درآورند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره در جلسه روز سه شنبه بیست و هشتم فروردین ماه یک هزار و سیصد و شصت و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و به تایید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

قانون ابطال اسناد و فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه

- شرعی به فروش رسیده یا به صورتی به ملکیت درآمده باشد به وقت خود برمی‌گردد و اسناد صادر شده باطل و از درجه اعتبار ساقط است.
- [م] تبصره ۱ - پس از ابطال سند مالکیت در مواردی که موقوفه قابل اجاره باشد و متصرف تقاضای اجاره کند با رعایت مصلحت وقف و حقوق مکتسبه متصرف قرارداد اجاره با متصرف تنظیم خواهد شد.
- [م] تبصره ۲ - کلیه املاک مزروعی که در اجرای قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفات عام مصوب ۲۹ / ۱ / ۱۳۵۰ و سایر مراحل اصلاحات ارضی به زارعین صاحب نسق انتقال و بین آنان تقسیم شده یا حفظ مصلحت وقف با متصرفین و زارعان صاحب نسق با رعایت حقوق اکتسابی آنان اجاره نامه تنظیم می‌شود و جوهی که قبلاً از طرف دولت بابت املاک مزبور مطابق ماده واحده پرداخته شده بابت اهدایی دولت به موقوفه محسوب و از تاریخ تحویل زمین به متصرف اجرات المثل زمین توسط کارشناس رسمی و با خیره محلی تعیین و با محاسبه وجوه پرداختی قبلی متصرف تهاتر و کسر یا اضافه آن محاسبه خواهد گردید.
- [م] تبصره ۳ - کسانی که زمین یا خانه موقوفه‌ای را بدون اطلاع از وقتیت از اشخاص حقیقی یا حقوقی خریداری نموده و به موجب این قانون اسناد مالکیت آن باطل می‌شود می‌توانند برای دریافت خسارت وارده به فروشنده رجوع نمایند، در صورتی که متصرف طبق تبصره ۱ این قانون تقاضای اجاره نماید سازمان اوقاف می‌تواند از تاریخ تصویب این قانون با متصرف تنظیم اجاره نماید.
- [م] تبصره ۴ - در کلیه موارد مذکور در تبصره های فوق در صورتی که متصرف و یا زارع صاحب نسق در مواعیدی که به وسیله واحدهای اوقافی تعیین و کتبا به آنان ابلاغ می‌نماید ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ رویت نامه اوقاف از تنظیم سند اجاره یا موقوفه خودداری نمایند سازمان می‌تواند موقوفه را به اشخاص داوطلب اجاره دهد. بدیهی است در این صورت متولی و اوقاف باید چنانچه متصرف و یا زارع صاحب نسق حقوق مکتسبه داشته باشد بهای آن را به متصرف و یا زارع صاحب نسق با نظر کارشناس پرداخت نمایند در صورت بروز اختلاف فیما بین طرفین، موضوع به مراجع قضایی احاله و محاکم مکلفند این گونه موارد را خارج از نوبت رسیدگی و تعیین تکلیف نمایند.
- [م] تبصره ۵ - در مواردی که جهت مورد نظر واقف تغییر یافته باشد بایستی به نظر واقف عمل شود.
- [م] تبصره ۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده و تبصره های آن لغو و کان لم یکن می‌باشد. وزارت کشاورزی و سازمان اوقاف موظفند آیین نامه اجرایی این قانون را ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و پس از تصویب هیات دولت به اجرا درآورند.
- قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲ / ۱۲ / ۱۳۷۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.
- رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری

قانون الحاق دو تبصره به ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و
اراضی موقوفه

[m] ماده واحده - دو تبصره ذیل به عنوان تبصره های (۵) و (۶) به قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۲۸ / ۱ / ۱۳۴۳ الحاق و شماره تبصره (۵) قانون مذکور به شماره (۷) تغییر می یابد:

تبصره ۵ - اراضی و املاکی که در تصرف و مالکیت کشاورزان و مالکین محلی بوده و در اثر اجرای سیاستهای غلط و یا زورمندانه سلاطین بدون مجوز شرعی از مالکیت آنان خارج شده ولی اراضی کماکان در تصرف مالکین مذکور می باشد و سپس من غیرحق در مالکیت موقوفات و آستان قدس رضوی درآمده و توسط مالکین هیچگونه سند وقفیت اعم از عادی و رسمی تنظیم نشده و یا هر دلیل معتبر شرعی و قانونی وجود نداشته باشد و همچنین املاکی که در تصرف اشخاص بوده و سند رسمی دارند ولی ادعای وقفیت نسبت به آنها شده است در صورتی که دلایل معتبری دال بر صحت وقف وجود نداشته باشد از شمول حکم ماده واحده خارج و هرگونه تصمیم و اقدامی که در مورد اراضی فوق الذکر انجام شده از درجه اعتبار ساقط و کان لم یکن می گردد و در صورت بروز اختلاف ، در هر دو مورد دادگاه صالح رسیدگی خواهد نمود.

تبصره ۶ - آن دسته از اراضی و املاک و جنگلها و مراتع و اراضی منابع ملی که مشمول ماده (۱) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۲۵ / ۵ / ۱۳۴۴ و اصلاحات بعدی آن و قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۵ / ۷ / ۱۳۷۱ قرار گیرد مشمول ماده واحده مذکور نبوده و موقوفه تلقی نمی شود مگر در مورد حريم موقوفات و اراضی ای که قبل از تاریخ ۱۴ / ۱۲ / ۱۳۶۵ احیا شده باشد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۸ / ۱۲ / ۱۳۸۰ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان

تاریخ ثبت: ۱۳ / ۱ / ۱۳۸۵

شماره ثبت: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳

شماره دفتر کل: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳

شماره شناسه: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳

دایره چاپ و تکثیر صفحه:

اداره قوانین

شماره دفتر: ۲۲۹۲

شماره پرونده: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳

شماره برگه: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳

تاریخ ثبت: ۱۳۸۵ / ۱ / ۱۳